

UVOD

Međunarodna zaštita izbeglica predstavlja danas izuzetno važan segment međunarodnog prava ljudskih prava. Od 1949. godine, kada je u Opštoj deklaraciji o ljudskim pravima prvi put proklamovano pravo svakoga da traži i uživa azil, a ubrzo zatim i u Konvenciji Ujedinjenih nacija o statusu izbeglica iz 1951. godine, tokom poslednjih pet decenija razvija se i unapređuje sistem međunarodne zaštite žrtava prisilnih migracija. Taj sistem je zasnovan na brojnim međunarodnim dokumentima - konvencijama, deklaracijama, univerzalnim i regionalnim, smernicama međunarodnih institucija koje se bave zaštitom izbeglica, kao i na praksi nadležnih međunarodnih i nacionalnih organa.

Kancelarija visokog komesara za izbeglice Ujedinjenih nacija, u okviru svog mandata, pruža podršku Srbiji i Crnoj Gori u izgradnji nacionalnog sistema azila i zaštite izbeglica u skladu sa univerzalnim i regionalnim standardima ljudskih prava u ovoj oblasti. Ova zbirka međunarodnih dokumenata o azilu i međunarodnoj zaštiti izbeglica deo je sklopa aktivnosti koje bi trebalo da pomognu nadležnim nacionalnim institucijama u ostvarivanju tog cilja. Namenjena je pre svega državnim službenicima uključenim u proces izrade nacrtu propisa i podzakonskih akata i u njihovu primenu nakon uspostavljanja punog pravnog okvira zaštite izbeglica. Takođe, očekujemo da bi mogla biti od koristi i aktivistima nevladinih organizacija, sudijama, advokatima, profesorima prava i studentima, novinarima, kao i svima onima koji su zainteresovani za ovu oblast.

U izboru dokumenata za zbirku nastojali smo da obuhvatimo više različitih aspekata međunarodne zaštite izbeglica, zadržavajući se na onima koji su najbitniji u početnoj fazi izgrađivanja nacionalnog sistema azila, imajući u vidu postojeće i buduće obaveze u vezi sa evropskim integracijama. Obuhvatili smo standarde Ujedinjenih nacija (oličene pre svega u Konvenciji o statusu izbeglica iz 1951. godine i Protokolu o statusu izbeglica iz 1967. godine, kao i smernicama, preporukama i zaključcima koji ih tumače i usmeravaju praksu organa koji ih primenjuju). Odabrali smo relevantne i obavezujuće preporuke, odluke i deklaracije Komiteta ministara Saveta Evrope u vezi sa azilom i zaštitom izbeglica. Takođe, uključili smo i poseban segment o relevantnim dokumentima Evropske unije da bismo podigli svest o važnosti migracija i njihovoj vezi sa azilom i zaštitom izbeglica. Neki od tekstova su sada prvi put prevedeni na srpski jezik.

Zbirka je objavljena uz finansijsku pomoć Evropske komisije, u okviru Programa saradnje sa trećim zemljama u oblasti migracija (B7-667) - projekta Izgradnja sistema azila u Srbiji i Crnoj Gori, koji sprovodi Kancelarija visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice.

John Andrew Young,
Šef Službe za zaštitu izbeglica
Predstavništvo UNHCR-a za Srbiju i Crnu Goru

PROJEKAT
B7-667 IZGRADNJA INSTITUCIJA AZILA U SCG
Building asylum institutions in SCG